

Як та навіщо проводити профілактичну дезінфекцію джерел водопостачання

З настанням осіннього періоду постає актуальним питання щодо проведення планової профілактичної дезінфекції об'єктів водопостачання та водопровідних мереж. Зазвичай такі роботи здійснюються 2 рази на рік - навесні (квітень–травень) та восени (вересень–жовтень) через специфіку біологічних та гідрологічних процесів у природі, які безпосередньо впливають на якість води у джерелах водопостачання.

Профілактична дезінфекція води — це важлива складова у захисті здоров'я населення та запобігання поширенню інфекційних захворювань, яка чітко регламентується основним документом у цій сфері - Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

Навіть якщо вода з джерела (свердловини чи поверхневої водойми) візуально прозора і не має неприємного запаху, вона може містити хвороботворні мікроорганізми, віруси тощо.

Профілактична дезінфекція проводиться регулярно для:

- знищення патогенної мікрофлори в процесі водо підготовки;
- попередження вторинного забруднення води під час її транспортування водопровідними мережами.

Для оцінки ефективності дезінфекції встановлюють суворі нормативи оцінки за мікробіологічними показниками. Зокрема, у водопровідній воді мають бути повністю відсутні:

- загальні коліформи та *E. coli* (у 100 см³ води);
- ентерококи (у 100 см³ води);

ДСанПіН 2.2.4-171-10 допускає використання різних методів знезараження води, за умови, що реагенти пройшли державну реєстрацію та дозволені Міністерством охорони здоров'я України.

Основним із найпоширеніших методів профілактичної дезінфекції завдяки своїй пролонгованій дії є хлорування (реагентний метод). Хлор залишається у воді й продовжує знищувати бактерії під час її руху трубами. Санітарні норми чітко обмежують вміст залишкового хлору у водопровідній воді перед її подачею в мережу - вільний залишковий хлор: 0,3–0,5 мг/дм³ (забезпечує тривалий бактерицидний ефект, але мінімізує вплив на смак).

Конкретні дати та графік проведення планової дезінфекції для кожного населеного пункту завчасно розробляються суб'єктами господарської діяльності у сфері питного водопостачання і обов'язково погоджуються з органами місцевого самоврядування та територіальними органами Держпродспоживслужби.

Про проведення таких робіт через ЗМІ та офіційні сайти обов'язково має бути оголошено попередження для населення за кілька днів до їх початку. Також, на цей період діє обмеження щодо використання води. Під час проведення планової дезінфекції в мережу подається вода з підвищеним вмістом хлору (або іншого реагенту). Користуватися нею для пиття чи приготування їжі категорично заборонено — вона підходить лише для технічних потреб. Споживачам рекомендують завчасно зробити необхідний запас питної води.

Головне управління Держпроспоживслужби в Тернопільській області наголошує, що згідно вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної до споживання людиною», після знезараження мереж за допомогою хлору, необхідно визначати вміст залишкового вільного хлору у питній воді. Окрім того, доведено до відома, що хлорування водопровідних мереж може проводитися лише спеціалізованими організаціями, а визначення вмісту залишкового хлору – акредитованими на такий вид досліджень лабораторіями.

Важливо: будь-яка профілактична дезінфекція вважається успішно завершеною лише після проведення лабораторного контролю якості води . за мікробіологічними та санітарно-хімічними показниками на відповідність чинним нормативам.